

14. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Název vyuč. předmětu: Hudební výchova (HV)
 Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vzdělávací obor: Hudební výchova
 Ročník: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

ročník	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
MČD+ DČD ¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených RVP ZV a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat. Hudební výchova je vyučována na 1. i 2. stupni jednu vyučovací hodinu týdně.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **Poslechových činností** je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v hudební výchově vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání umění jako svébytného prostředku komunikace. Učí žáka chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. Hudební výchova vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k obohacování emocionálního života a k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů.

1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka, používá vhodné učební pomůcky (Orffovy a další hudební nástroje, audiovizuální techniku, zpěvníky, encyklopedie).

Kompetence k řešení problémů

Učitel motivuje žáka k porozumění textu písní a kritickému posouzení jejich obsahu.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k porozumění různým typům textů písní a porozumění poslechových skladeb různých žánrů.

Kompetence sociální a personální

Učitel uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

¹ MČD = minimální časová dotace, DČD = disponibilní časová dotace. V tabulce je zpracovaná MČD dle RVP ZV a posílení o DČD.
 ZŠ Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora © 2022

Učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka, podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích.

Kompetence pracovní

Učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadovanou přípravou na výuku, kontroluje samostatné práce žáka. Vede žáky k dodržování hygienických pravidel, vede žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru v adekvátním stavu.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k práci s digitálními technologiemi, pomáhá jim s orientací v digitálním prostředí a ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií.

1.3 Průřezová témata¹

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat. Realizují se formou samostatné nebo skupinové práce, formou projektů. Prostřednictvím činnosti žáka, pomocí her, cvičení, řešení reálných a modelových situací, problémových úloh, diskusí.

Osobnostní a sociální výchova

Z části **Osobnostní rozvoj** tematický okruh Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání), tematický okruh Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění - relaxace), z části **Sociální rozvoj** tematický okruh Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech), z části **Mezilidské vztahy** (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování), část Komunikace, z části **Morální rozvoj** tematický okruh Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí).

(OSV1, OSV4, OSV6, OSV7, OSV8, OSV11)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o **Evropu a svět**. Rozvíjí a integrují základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy. Rozvíjejí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech.

(GV2)

Multikulturní výchova

Tematický okruh **Kulturní diferenciac**e (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik). Tematický okruh **Etnický původ** (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti).

(MUV1, MUV3)

Mediální výchova

Tematický okruh **Fungování a vliv médií ve společnosti** (vliv médií na kulturu, vliv médií na postoje a chování).

(MED5)

1.4 Mezipředmětové souvislosti

V předmětu Hudební výchova můžeme využívat poznatky z předmětů Dějepis, Český jazyk a literatura, Fyzika, Tělesná výchova, Zeměpis.

1. stupeň

ČJ – rozvoj slovní zásoby

TV – spojení hudby s pohybem

ZV – psychohygiena, správné dýchání

2. stupeň

ČJ a LV - vztah k mateřskému jazyku ČJ a LV, vztah k cizímu jazyku (AJ, NJ).

D - vývojová stádia středověké, barokní, romantické,... hudby.

¹ Do tematických okruhů PT jsou průběžně zařazeny činnosti a náměty, které vychází ze základní nabídky, která je uvedena v textu RVP ZV a které jsou uzpůsobeny probíranému tématu a celkovému klimatu dané třídy.

F - fyzikální podstata vzniku tónu, rezonance.

Z – hudba v různých oblastech světa (evropská, afroamerická,..).

1.5 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je zpracováno v samostatném dokumentu, který je součástí Školního řádu, viz. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Podklady pro hodnocení za pololetí: nejméně 3 známky za pololetí (při dlouhodobé absenci rozhoduje o jejich počtu vyučující). Sebehodnocení žáka (do sešitu nebo do portfolia dle zadání). Žák je seznámen s kritérii hodnocení.

1.6 Formy a metody výuky

Výuka probíhá v učebně hudební výchovy, využívá se dostupných výukových programů, multimediálních zařízení a různých organizačních forem a metod práce. Některá témata jsou realizována formou projektů. Dalším způsobem jak naplnit cíle předmětu jsou samostatná vystoupení na veřejnosti, soutěže. Přednášky a exkurze. Prostřednictvím činnosti žáka, pomocí her, cvičení, řešení reálných a modelových situací, problémových úloh, diskusí.

1.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: HV

1. ročník

ročníkové výstupy - 1. ročník	učivo - 1. ročník	PT
žák: HV-3-1-01 zpívá v jednohlase – osvojí si 5 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti – zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu) – při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netisní hrudník – dodržuje zásady hlasové hygieny HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) – zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy	Vokální činnosti, nácvik písní osvojení si 10 nových písní správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) uvolňovací cviky seznámení se zásadami hlasové hygieny získávání a prohlubování intonačních a rytmických schopností sjednocení hlasového rozsahu (c1 – a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu	OSV6 OSV4 OSV7¹ OSV8
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – technicky správně používá k doprovodné hře jednoduché nástroje Orffova instrumentáře – podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru a některé tradiční hudební nástroje	Instrumentální činnosti používání jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře používání improvizovaných hudebních nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu	
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu – zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozlišuje hudbu mírnou a ráznou – používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie	Hudebně pohybové činnosti hudebně pohybové hry prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod pochod, pochod se zpěvem ukolébavka různé druhy chůze s hudebním doprovodem pohybové reakce na hudbu improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu	

¹ Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy - 1. ročník	učivo - 1. ročník	PT
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – v klidu vyslechne krátkou hudební ukázkou různých žánrů – rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a instrumentální skladbu – podle zvuku a tvaru pozná 3 nejznámější hudební nástroje	Poslechové činnosti poslech hudebních skladeb různých žánrů výchova k toleranci různých žánrů fanfáry, ukolébavky, hymna ČR rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a instrumentální hudby nejznámější hudební nástroje	
	Seznámení s pojmy z hudební nauky	

2. ročník

ročníkové výstupy - 2. ročník	učivo - 2. ročník	PT
žák: HV-3-1-01 zpívá v jednohlase – zazpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon – dle individuálních možností zpívá čistě a rytmicky správně v jednohlase s doprovodem i bez doprovodu (měkké nasazení, vyrovnávání vokálů, hlavový tón, opora bránice) – při zpěvu správně dýchá – vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje)	Vokální činnosti, nácvik písní 10 písní kánon zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice pěvecké dýchání, hlasová hygiena sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1 funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk hudební dialog, melodizace textu dynamika, tempo, reakce na dirigenta stoupání a klesání melodie	OSV4 OSV7 ¹
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – používá dětského instrumentáře a improvizovaných nástrojů jako vlastního doprovodu k rytmitizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu	Instrumentální činnosti rytmická cvičení, rytmitizace textů práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji	
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – aktivně se zapojí do 3 hudebně pohybových her – pohybem vyjádří výraz a náladu hudby – zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici	Hudebně pohybové činnosti práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami hra na tělo, vzestupná a sestupná řada pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve ¾ taktu	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – v klidu vyslechne krátké hudební ukázky různých žánrů – podle zvuku a tvaru pozná 5 hudebních nástrojů	Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti práce s nejméně 4 poslechovými skladbami lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem, píseň pro děti, populární píseň pro děti poslech dětského sboru s doprovodem ukázka práce dirigenta tolerance k různým hudebním žánrům seznámení se s dalšími hudebními nástroji, jejich pozorování a poslech (trubka, klarinet, kontrabas, kytara, buben)	
	Seznámení s pojmy z hudební nauky	

¹ Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.

3. ročník

ročníkové výstupy - 3. ročník	učivo - 3. ročník	PT
žák: HV-3-1-01 zpívá v jednohlase – reaguje na gesta dirigenta, zazpívá ve skupině kánon – zapojí se do vokální hry – uvědoměle používá rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny – zná a zazpívá nejméně 5 písní z paměti, rozlišuje tónorod HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozlišuje jednotlivé kvality tónů	Vokální činnosti, nácvik písní práce s minimálně 10 písněmi v dur i moll rozezpívání, hlasová hygiena další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená motiv, předvětí, závětí průprava k dvojhlasu, kánon změny tempa a dynamiky rytmitizace a melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	MED5 OSV4 OSV7¹
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – rytmičky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – používá dětského instrumentáře a improvizovaných nástrojů jako vlastního doprovodu k rytmitizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu	Instrumentální činnosti rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových a osminových práce s Orffovým instrumentárem	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – zapojí se do 3 hudebně pohybových her – pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku, směr melodie a citový prožitek hudby – tančí 2 tance – taktuje 2/4 a 3/4 takt	Hudebně pohybové činnosti práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísunný krok tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – v klidu sleduje kratší vokální nebo instrumentální skladby různých žánrů – pozná 7 hudebních nástrojů – rozpozná výrazné tempové a dynamické	Poslechové činnosti práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) epizody ze života skladatelů poslouchané hudby hudební nástroje (violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely – podoba, zvuk) hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes)	

¹ Vybrané okruhy průřezových témat jsou realizovány v průběhu školního roku.
 ZŠ Uhliřské Janovice, okres Kutná Hora © 2022

ročníkové výstupy - 3. ročník	učivo - 3. ročník	PT
změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
školní výstup – při zpěvu se řídí dynamickými značkami – pozná taktovou čáru – píše správně do notové osnovy houslový klíč – čte a píše noty podle hodnot (nota celá, půlová, čtvrt'ová), noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu – píše (číst, vyhledávat) pomlku (celou, půlovou, čtvrt'ovou)	Seznámení s pojmy z hudební nauky dynamické značky taktová čára notová osnova, houslový klíč nota celá, půlová, čtvrt'ová, grafické ztvárnění těchto hodnot pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová)	

4. ročník

ročníkové výstupy – 4. ročník	učivo – 4. ročník	PT
žák: HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) – zpívá staccato, legato, ovládá vázání tónů – zazpívá ve sboru z paměti hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii – zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – zapojuje se do hudební hry s tónovou řadou – provádí melodizaci a rytmizaci textů, obměňuje hudební modely – orientuje se v notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu, podle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (zpěvem, hrou)	Vokální činnosti, nácvik písní práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie sjednocování rozsahu c1 – d2, transpozice do zpěvní polohy prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) prodlužování výdechu osmitónová řada dur melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů orientace v notovém záznamu	OSV4 OSV7 ¹
HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti Hra na jednoduché Orffovy nástroje	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace – zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců – vyjádří pohybem výraz a náladu hudby, improvizuje při tanci – správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	Hudebně pohybové činnosti práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci taneční improvizace hra na tělo taktování na 2 a 3 doby	
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – zazpívá z paměti hymnu ČR, ví, jak se při hymně chovat (a chová se tak) HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby – pozná 10 hudebních nástrojů	Poslechové činnosti práce s nejméně 8 skladbami (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart ...) pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) rozlišení melodie a doprovodu hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboje, fagot, tuba, saxofon odlišování durového a mollového tónorodu	

¹ Vybrané okruhy průřezových témat jsou realizovány v průběhu školního roku.
ZŠ Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora © 2022

ročníkové výstupy – 4. ročník	učivo – 4. ročník	PT
školní výstup – napíše správně výškově noty c1 – c2, dovede je najít v notovém záznamu a pojmenovat je – používá správných tvarů notového písma – napíše a zazpívá stupnici – vyjmenuje tóny stupnice C dur	Seznámení s pojmy z hudební nauky noty c1 – c2 pomocné linky procvičování notového písma nota půlová s tečkou, osminové noty noty na pomocných linkách stupnice (obecně) stupnice C dur	

5. ročník

ročníkové výstupy – 5. ročník	učivo – 5. ročník	PT
žák: HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – zazpívá stupnici a kvintakord dur – zpívá jednohlas a dvojhlas na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v dur i moll a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – zazpívá ve sboru z paměti hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, ovládá správné chování při hymně – zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti, zpívá také ve skupině nebo sólo HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace – uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – v rámci svých individuálních dispozic provádí elementární hudební improvizace (jednoduchá přede hra, mezihra, dohra)	Vokální činnosti, nácvik písní práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících sjednocování hlasového rozsahu h-d2 počátky dvojhlasu, trojhlasý kánon, pokus o polyfonní zpěv stupnice a kvintakord dur rytmická cvičení	OSV4 OSV7 ¹
HV-5-1-03 využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb i písní	Instrumentální činnosti doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování získaných dovedností z nižších ročníků	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – správně taktuje k hudební produkci na 4 doby HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace – zapojí se do 4 hudebně pohybových her nebo tanců – dle svých možností improvizuje při tanci – vyjádří pohybem výraz a náladu hudby s využitím tanečních kroků	Hudebně pohybové činnosti práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci procvičování pohybových prvků z nižších ročníků taktování na 4 doby	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků – v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrrytmičké, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny – pozná 12 hudebních nástrojů – je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje	Poslechové činnosti práce s nejméně 8 poslechovými skladbami v dur i v moll další hudební nástroje (harfa, varhany) lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve a dnes) poslech: lidové kapely, menuet, swingová hudba 30. let, rocková hudba 60 let významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života)	

¹Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 5. ročník	učivo – 5. ročník	PT
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudební formy (malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace)	
školní výstup – ovládá čtení a psaní not v rozsahu c1 – c2 v houslovém klíči – rozumí značkám a zkratkám a cizím slovům běžně používaným v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci – používá notové písmo v žádoucích tvarech – je schopen libovolné realizace jednoduchého rytmického cvičení nebo části notového zápisu (nebo alespoň předvést rytmus říkadla nebo jednoduchého textu)	Seznámení s pojmy z hudební nauky předznamenaní (obecně) ukázka posuvek v předznamenaní psaní posuvek akord rytmická cvičení	

6. ročník

ročníkové výstupy - 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – dokáže správně nasadit tón, správně dýchat – rozlišuje mluvený projev od pěveckého – osvojí si 10 nových písní – zpívá staccato, legato – vícehlasý zpěv (dvojhlas) – jednohlasý zpěv (sólo, sbor)	Vokální činnosti pěvecký projev hlasová hygiena osvojení 10 nových písní prvky pěvecké techniky (staccato, legato)	OSV1, OSV6, ¹
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – používá jednoduché Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti Orffovy hudební nástroje	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – používá jednoduché taneční kroky – rozezná dvoudobý a třídobý takt a taktuje	Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby taktování	
– rozlišuje vlastnosti tónu (délka, síla, barva, výška) – postihne výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, dynamika) – v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů	Poslechové činnosti vlastnosti tónů výrazové prostředky práce s poslechovými skladbami	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění zapíše noty do notové osnovy – posuvky (křížky, béčka, odrážky) – pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)	Seznámení s pojmy z hudební nauky notový zápis hodnoty not a pomlky posuvky	

¹ Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.

7. ročník

ročníkové výstupy - 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti vokální projev	OSV11, MED5 ¹
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – technicky správně a rytmicky vhodně používá Orffovy nástroje	Instrumentální činnosti používání hudebních nástrojů	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě taktuje složitější rytmické útvary – předvede jednoduchý tanec	Hudebně pohybové činnosti pohybové vyjádření hudby taktování	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů – rozliší hudební formy (koncert, symfonie, kánon, fuga,...)	Poslechové činnosti orientace v hudebních dílech hudební skladatelé	

¹ Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.

8. ročník

ročníkové výstupy - 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – rozšiřuje si hlasový rozsah – dokáže správně nasadit tón, správně dýchat – vícehlasý a jednohlasý zpěv – orientuje se v notovém záznamu melodie	Vokální činnosti pěvecký projev orientace v notovém záznamu	MUV1, MUV3¹
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – užívá hudební nástroje – dle možnosti – používá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů	Instrumentální činnosti používání Orffových nástrojů	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě vyjadřuje hudbu pomocí gest, mimiky – pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby –	Hudebně pohybové činnosti pohybové vyjádření hudby	
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů – rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých období – slovně hodnotí hudbu HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry	

¹ Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.

9. ročník

ročníkové výstupy - 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase rozšiřuje si hlasový rozsah – dokáže správně nasadit tón, správně dýchat – vícehlasý a jednohlasý zpěv – orientuje se v notovém záznamu melodie	Vokální činnosti pěvecký projev notový záznam	GV2¹
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace – vyjadřuje hudební i nehmelní představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje (představy rytmické, melodické, tempové, dynamické)	Instrumentální činnosti používání Orffových nástrojů	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – pohybově doprovází znějící hudbu (taneční kroky, taktování) – rozpozná jednoduché tance (polka, valčík)	Hudebně pohybové činnosti pohybové reakce na hudbu orientace v prostoru	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých období – slovně hodnotí hudbu chápe funkci hudebních stylů a žánrů HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – v klidu a pozorně vyslechne krátké ukázky skladeb různých hudebních žánrů – vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti hudební styly a žánry hudební dílo a jeho autor	

¹ Vybrané okruhy PT jsou v předmětu realizovány průběžně po celý školní rok.